

והיה עקב תשמעון וגו'

ביאור בדרך אפשר

1 לעולם, גם אם יש חטא ועוון, ומה צריך 'ישראל' לתשובה ולמה
 2 אומרים לו 'שובה ישראל' ?
 3 אף זהו שאמר הושע הנביא בהמשך הכתוב 'שובה ישראל עד ה'
 4 אלוך' שהצורך של ישראל לעשות תשובה הוא "כי כשלת בעונך"⁶,
 5 על-דרך-משל אדם הנכשל
 6 ברגלו באבן הפאה קטנה
 7 ולכאורה היתה זו פגיעה רק ברגלו אך
 8 מכל-מקום, ומזה נופל כל גופו
 9 של האדם, וראשו מגיע לארץ
 10 בהפאה גדולה והפגיעה והמכה
 11 בראש היא הרבה יותר חמורה
 12 מהפגיעה והמכה ברגל, מחמת
 13 שהראש הוא גבוה יותר
 14 מהרגל ושאר חלקי הגוף [והינו
 15 שגופו רק נופל, אבל אינו
 16 מקבל הפאה גדולה, ודוקא
 17 הראש להיותו גבוה יותר הרי
 18 הוא מקבל הפאה גדולה
 19 ולמרות שהאדם נכשל באבן ברגלו,
 20 הפגיעה היא בעיקר בראש הסופג מכה
 21 גדולה וחמורה], כך הוא הנמשל
 22 כשאדם נכשל בעון קל כו',
 23 אף שגורא לאדם שהעוון שבו
 24 נכשל הוא עברה קטנה, והוא
 25 כמו שדחה רגלו ממקום
 26 מעמדו המקום בו עמד והיחלק
 27 החליק רק מעט, אף כאן
 28 שנכשל בעון הנ"ל הנראה לאדם
 29 עבירה קטנה בלבד, דהינו בחינה
 30 שקשורה לדרגה נמוכה באלוקות
 31 רגלי השכינה, בחינת 'עקב'⁷
 32 אותיות יו"ד עקב (בחינה זו באלוקות
 33 מה שמאיר הארה אלוךית
 34 ומחיה את הגוף הגשמי שהוא
 35 רק עקב בחינה נחותה ביותר מן
 36 הנשמה, בחינת רגלי
 37 הנשמה⁷), אבל מחמת זה בגלל
 38 הכישלון והפגם בדרגה הנמוכה בלבד
 39 נופלת הנשמה במדינת הגבוהה
 40 שבה, בחינת 'ישראל' ('ישראל'
 41 אותיות "לי ראש"⁸, בחינת
 42 הנשמה שלמעלה מן הגוף הגשמי ומן השכל⁷ האנושי), ובחינה
 43 נעלית זו נופלת לצד אחר, הצד שאינו צד הקדושה, ואינה מאירה

ביאור בדרך אפשר

44 בעקבו בחלק הנמוך של הנשמה, והינו, שהנשמה שבתוך הגוף
 45 החלק הנחות של הנשמה אין מאיר בה מבחינת 'ישראל' כו'
 46 וחסר בה אור אלוך.
 47 ולזה לשם תיקון החלק הנעלה של הנשמה שגם הוא 'נופל' בגלל החטאים
 48 צריך לעשות תשובה להסיר
 49 את החשך המעלים ומסתיר על
 50 האור האלוך ולהביא אותו לידי גילוי
 51 ולגלות מצפוניו את הנסתר
 52 והמוחבא, הצפון. וזהו 'שובה
 53 ישראל' להשיב את בחינת 'ישראל'
 54 שנפלה ממדינתה ולחזור ולהעלות
 55 אותה.
 56 וממשיך אדמו"ר הזקן ב'לקוטי
 57 תורה' דרושי 'ראש השנה' שם,
 58 והעצה הדרך לגלות מצפוני
 59 לבו את הטוב הצפון ומסתיר בתוך
 60 ליבו ולהסיר החשך המכסה על
 61 האור הטוב - כך הוא, דהנה יש
 62 שני מיני רחמנות של הקדוש-
 63 ברוך-הוא על נשמות ישראל, ושני סוגי
 64 הרחמנות למעלה נקראים אב
 65 הרחמן לשון יחיד ואב הרחמים
 66 לשון רבים וכו'.
 67 ויש לומר בבאור המשך
 68 הענינים, הקשר והשייכות בין
 69 תחילת הביאור ב'לקוטי תורה' אודות
 70 הפגם הנעשה בחלקים הנעלים של
 71 הנשמה גם בעבירה קלה, ותוכן ענין
 72 התשובה המתקנת את הפגם עם המשך
 73 הדברים בענין שני סוגי הרחמים 'אב
 74 הרחמן' ו'אב הרחמים' דבשלמא
 75 היה מובן ומתקבל אלו הפגם
 76 שנוצר בנשמה על-ידי העבירות, אפילו
 77 עבירות קלות, הנה בבחינת
 78 'עקב' בלבד, רק בדרגות הנמוכות
 79 של הנשמה, אזי יכולים לידע
 80 לדעת אופן התשובה שעל האדם
 81 לעשות הדרושה לתקון הפגם,
 82 בהתאם לענינו של אבר
 83 פגטי זה הוא העקב שברגל. אבל
 84 על-פי מה שנתבאר לעיל
 85 שהחטא שבבחינת 'עקב' ורגלי הנשמה הדרגות הנמוכות שבה
 86 גורם שגם בחינת הסוכב והמקיף של הנשמה הדרגות הנעלות

(7) לקו"ת שם, ג. 8) שער הפסוקים להאריז"ל וישלח לב, כט. לקו"ת שלח מח, ב ואילך. סהמ"צ להצ"צ טו, ב - בשם הזהר.